

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 09/01/2024
Αρ. πρωτ.:844/388451

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2298/15-12-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία, ήδη από το έτος 1986 και στο πλαίσιο του ν.1650/1986 (Α'150) και κατόπιν του ν.2742/1999 (Α'207), όλες οι παραγωγικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των υδατοκαλλιεργειών, θα πρέπει να χωροθετούνται και να λειτουργούν σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ), έναντι της σημειακής χωροθέτησης. Επίσης, στον ν. 2742/1999 (Α'207) προβλέπεται η έκδοση Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη χωρική διάρθρωση ορισμένων τομέων ή κλάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων εθνικής σημασίας όπως είναι η υδατοκαλλιέργεια.

Σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο και αφού εκπονήθηκε ικανός αριθμός μελετών για συγκεκριμένες περιοχές, ακολούθησε η ανάθεση οικονομοτεχνικής μελέτης σε επίπεδο χώρας και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτής, οι οποίες τελικά οδήγησαν στην έκδοση της αριθ. 31722/4.11.2011 (Β'2505) Απόφασης της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης με θέμα «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού». Με αυτό παρέχονται κατευθύνσεις και καθορίζονται κανόνες και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου και των αναγκών υποδομών, με στόχο τη μείωση των συγκρούσεων μεταξύ δραστηριοτήτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Για την ακύρωση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου των Υδατοκαλλιεργειών έγιναν έξι τουλάχιστον προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ), από φορείς μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Αστακού, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν με το αιτιολογικό της σύλληψης και επαρκώς τεκμηριωμένης έκδοσής του.

Σε ό,τι αφορά τη μεταφορά μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας από το Διόνι Μεσολογγίου στην περιοχή Καμπλάφκας του Αστακού Αιτωλοακαρνανίας, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. «Χαρακτηρισμός και οριοθέτηση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών σε θαλάσσιες περιοχές των Δυτικών ακτών Αιτωλοακαρνανίας και του συμπλέγματος Εχινάδων Νήσων και περιβαλλοντική έγκριση του σχεδίου αυτού» (ΦΕΚ Δ' 25/2023) για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων εντός της Π.Ο.Α.Υ. ισχύουν και εφαρμόζονται οι γενικές και ειδικές διατάξεις του ν. 4282/2014, του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, οι εγκύκλιοι

εφαρμογής τους, καθώς και η εκάστοτε ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, για την αδειοδότησή τους απαιτείται γνωμοδότηση των υπηρεσιών και φορέων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν. 4282/2014 (μεταξύ των οποίων και οι των αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Τουρισμού).

Σε ό,τι αφορά τους ισχυρισμούς για «επιβλαβείς επιπτώσεις στο περιβάλλον των υπαρχουσών ιχθυοκαλλιέργειών», επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α. Η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα, όπως προαναφέρθηκε, δεν ασκείται ανεξέλεγκτα και χωρίς κανόνες αλλά αντίθετα διέπεται από συγκεκριμένο αυστηρό κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Πιο συγκεκριμένα, εφαρμόζεται ο ν. 4282/2014 (Α' 182) «Ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο οποίος προσδιορίζει σαφείς κανόνες και διαδικασίες για την ίδρυση και τη λειτουργία των μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

Επιπρόσθετα, οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας υπόκεινται σε διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την οποία εφαρμόζεται ο ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων...», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, έτσι ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον όπου αυτές δραστηριοποιούνται. Εκδίδεται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) μετά από υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) ή γίνεται υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ). Η Ε.Ε. θεωρεί συμβατή τη λειτουργία μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντός περιοχών του δικτύου NATURA 2000. Από το 2012, έχει θέσει όρους και προϋποθέσεις για την υδατοκαλλιέργεια, οι οποίοι και τίθενται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των μονάδων.

β. Οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας υπόκεινται σε προληπτικές και τακτικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις για τον έλεγχο της τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ και της εν γένει περιβαλλοντικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Προβλέπεται μάλιστα, η συνεχής παρακολούθηση περιβαλλοντικών παραμέτρων (monitoring) από τους φορείς των μονάδων (σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ΑΕΠΟ). Σύμφωνα με το άρθρο 6 του σχετικού Π.Δ., η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού, του Φορέα Διαχείρισης της Π.Ο.Α.Υ. και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

γ. Κατά το παρελθόν αλλά κυρίως κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, έχει εκπονηθεί πληθώρα εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των Μεσογειακών ιχθυοκαλλιεργειών και του περιβάλλοντος. Παρά το γεγονός ότι όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στον παράκτιο χώρο έχουν κάποια επίδραση στο θαλάσσιο περιβάλλον η οποία ποικίλλει ανάλογα με τη φύση της δραστηριότητας, ουδέποτε τεκμηριώθηκε επιστημονικά άποψη που να αφορά σε σημαντικές, εκτεταμένες και μόνιμες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις υδατοκαλλιέργειες, όταν οι υδατοκαλλιέργειες τηρούν τους αυστηρούς όρους αδειοδότησής τους. Ουδέποτε οι όποιες επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον υπήρξαν μη αναστρέψιμες ή έστω με μεσοπρόθεσμες περιβαλλοντικές συνέπειες. Τα τελευταία 20 χρόνια, η εξέλιξη της τεχνογνωσίας και της τεχνολογίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, και η απόκτηση σημαντικής επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας οδήγησαν στη δημιουργία ενός αυστηρότατου κοινοτικού και εθνικού νομικού πλαισίου και στην ανάπτυξη και εφαρμογή κανόνων ορθής πρακτικής. Εξ άλλου, τα ίδια τα εκτρεφόμενα ψάρια απαιτούν καθαρό θαρό περιβάλλον περιβάλλον για να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν.

Ιδιαίτερα σημαντική και κατατοπιστική επί του θέματος ήταν η συζήτηση της Υποεπιτροπής Υδατικών Πόρων της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής, στις 22/03/2018, όπου διατυπώθηκαν οι απόψεις έγκριτων επιστημόνων των ερευνητικών ιδρυμάτων της χώρας και εκπροσώπων των αρμόδιων περιβαλλοντικών Υπηρεσιών (https://www.hellenicparliament.gr/Koinovouleftikes-Epitropes/Synedriaseis?met_id=9a1c87e1-946c-4b5d-8f72-a8a800ae9392)

Ο φορέας διαχείρισης της υπό ίδρυση Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) στο πλαίσιο εφαρμογής του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, είναι υπεύθυνος, μεταξύ άλλων, για περιβαλλοντικά θέματα, όπως η συνεισφορά στη συστηματική παρακολούθηση της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων με την εξασφάλιση αξιόπιστων χρονοσειρών δεδομένων, με αξιολογήσεις της ποιότητας του θαλάσσιου περιβάλλοντος (ανά διετία) και η εξασφάλιση θέσεων υδρανάπαυσης, εφόσον αυτή απαιτηθεί.

Η τήρηση των κανόνων ίδρυσης και λειτουργίας των μονάδων καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος είναι υποχρέωση τόσο των φορέων υδατοκαλλιέργειας όσο και των αρμόδιων για τον έλεγχο υπηρεσιών, μεταξύ αυτών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και της οικείας Περιφέρειας. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο ελέγχων που πραγματοποιούνται, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο κυρώσεις. Το ΥΠΑΑΤ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή, τόσο με τη θεσμοθέτηση σαφών και αυστηρών κανόνων αδειοδότησης και διαδικασιών επιβολής κυρώσεων στους παρανομούντες (άρθρο 25 του ν. 4282/14, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), όσο και με την παραίνεση των αρμόδιων για τον έλεγχο υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για να διενεργούν τους ελέγχους αυτούς και να επιβάλλουν τις προβλεπόμενες από το νόμο κυρώσεις.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Ν. Παπαναστάση
3. Βουλευτή κα Ν. Καραθανασόπουλο
4. Βουλευτή κ. Δ. Μανωλάκου